

KÖZÉRDEK.

Vegyes tartalmu heti lap.

Megjelenik minden vasárnapon.

Szerkesztői iroda:

Nagy-Enyeden
A KIADÓHIVATALBAN
hova
a lap szellemi részét illető
közlemények küldendők.

Kiadóhivatal:

Wokál János könyvkereskedése
hova
az előfizetések és hirdetések
bérmentesen küldendők.
Kéziratok nem adatnak vissza.

Előfizetési feltételek:

helyben hához hordva vagy
vidékre postán küldve
egész évre 4 frt,
félévre . . . 2 frt,
negyedévre 1 frt.

Hirdetmények díja:

3 hasábos petit sorért, vagy
ennek helyéért 5 kr.
Bélyegdíjért külön 30 kr.

Nyilttér óra 15 kr.

Az erdélyrészi magyar közművelődési egyesület kérdéséhez.

III.

— Zárközlemény. —

Az alakulóban levő erdélyrészi magyar közművelődési egyesületnek egy harmadik és igen nevezetes feladata: megővni népünket az anyagilag pusztulástól és a mi ebből következik, a testi és lelki elsatynulástól.

Szomoruan kell beismernünk, hogy az alakulóban levő erdélyi magyar közművelődési egyesületre nálunk e téren is nagy és nehezen megoldható feladatok várnak.

Népünk egy jó nagy része aggasztó mérvben szegényedik. Vagyonát megemészti nem annyira az országos adó, — ez is súlyos teher ugyan — de megemészti a szesz tulságos mérvbeni élvezete, az uszora, mely imitt-amott még most is virágzó állapotnak örvend; megemészti a lelkiismeretlen huza-vona, a munkátlan henye élet.

Ez nagy baj. Megbirkozni vele annyival nehezebb feladat, mivel a baj, a betegség már-már konikusá vált. Mindazáltal nem orvosolhatlan baj. Elhithetni magunkkal, hogy a segély már késő — nagy hiba lenne.

Az emberiség élete nemzedékek láncsorán halad előbb és előbb. Egy nemzedék meggyengülése egy nemzetre nézve még nem végzetes baj, ha gond fordítatik rá, hogy a jövő a növekedő önértetre ébredjen; hogy elődei hibáin okulva, mértékletességhez, óvatossághoz, munka- és takarékosághoz szokjék.

Ez pedig csak úgy érhető el, ha a nép okos és lelkiismeretes nevelését és ezen nevelés felvirágzását maga a társadalom vállalja magára s a szükséges segélyt erre ő maga is nyújtja.

Nagy kinézet egy nemzet birtokában a helyes irányu lelkiismeretes nevelés.

Ez ébren tartja a nép lelkében a vallásos hitet, a nemes erkölcsi érzületet. Ez pedig olyan valami, mely nélkül társadalom fenn nem állhat. E nélkül dinamit vetettek a társadalmak épületeinek fundamentumaik alá.

A helyes irányu népnevelés a polgárok lelkében tiszteletet ébreszt azon állam institutioi, törvényei iránt, a melyben élnek, a mely az övék. Élesíti a hazaszeretetet szent tüzét. Őket hazafias irányu gondolkodáshoz szoktatja.

Kapocs ez, mely azon nemzettesthez fűzi állandóan minden körülmények között, a melyhez tartoznak; szívök érzelmeit, lelkök gondolkodását egyesíti saját nemzetük szívének érzelmeivel, lelkének gondolkodási irányával.

A helyes irányu népnevelés munkássághoz szoktat. Szítja a ragaszkodás érzetét azon földhez, mely kenyérünket termi, melyet elődeink szereztek és tartottak meg.

Megkedvelteti a takarékoságot, a mértékletes egyszerű életet. — Felismerhetővé teszi azon lelkiismeretlen egyéniségeket, kik munka nélkül élnek és gazdagodnak meg a tudatlan nép fáradságos keresményéből, s erőt ad az illetőknek, hogy az ilyen heréket elkerüljék, maguktól távol tartsák. Megjelöli a polgárok előtt a tisztességes megélhetés különböző irányu utait, kezükbe adja annak eszközeit.

Egy elhivatásával, feladatával tisztában levő közművelődési egyesületnek tehát mindenek előtt a nép okos és helyes irányu nevelésére kell kiváló gondot fordítania, mert feladata szerencsésen csak ezáltal válik megoldhatóvá. — Ez a nevelés kezdetét veszi az iskolák falai között, de ennek

folytatódnia kell künn az életben, az élet különböző viszonyai között a jó tanácsok, a helyes utasítások készséges megadásában, a hibák, a tévedésekre való szeretetteljes figyelmeztetésben, a bűnök kiméltelen ostorozásában, a hazafias érzület ébrettetésében.

A társadalom, ha a gondos és lelkiismeretes tanító és iskolafelügyelő szerepét magára veszi és a munkába nem fárad bele, nagy eredményt képes felmutatni.

*

Az alakulóban levő erdélyrészi magyar közművelődési egyesület ezen feladatokat készül magára vállalni s ezek becsületes megoldásával szándékozik megbirkozni. — El kell ismernünk, hogy a feladat nem csekély s az csak azon esetben lesz megoldható, ha az erdélyi magyar társadalom az egyesületet a szükséges támogatásban fogja részesíteni.

Adjuk meg hát neki ezen támogatást.

A társulás nemzetiségünk megvédése czéljából reánk, az erdélyi részekben szétszortan élő magyarokra nézve mondhatni életkérdés.

Társulva, erőnket egyesítve sokat visszazserezhethetünk abból, ami elveszett, s mindenesetre sokat megmenthetünk abból, ami elveszésnek indult, amit pusztulás fenyeget.

Az egyesület létrehozása most van munkálatba véve. Az alakuló gyűlés folyó évi márczius első felében fog megtartani Kolozsvárt. Tegyük magunkévá ez ügyet. Menjünk fel annak idejében Kolozsvárra és vegyünk részt az alakuló gyűlésen. Álljunk körül a böcsőt mentől többen, mely reményem szerint itt Erdélyben a sok oldalról sok fuffanggal és keményen megtámadott nemzeti ügyünk leendő megmentőjét ringatja.

TÁRCZA.

AZ ÖRDÖG HÁROM AJÁNDÉKA.

— Phantasticus elbeszélés. —

Parfait Pál után francziából

BALÁZS JÓZSEF.

VIII.

Myrta a kastély kertjében egy szép virágos akáczia árnyában önmagába mélyedve ült, édes-bús ábrándoknak engedve át magát. Lajost, a gazdag bárót övezték gondolatai, a kit szívvel ezerszeresen gazdagabbá tett. Kérdéseket intézett szívéhez, hogy miként is szereti meg ez embert? Csak annyit érzett, hogy szereti, de hogy miért, nem volt képes magának megfejtetni.

Azonban Wilfridet sem tudta felejteni s mióta Lajost szereti, lelkét oly fájó érzés szállta meg, hogy néha úgy tetszett, mintha az élet kezdené lassanként elhagyni; s voltak pillanatok, midőn teljesen halálra való látszott. Megfejtethetlen volt különösen előtte szokatlan halványulása, mely minden pillanatban nagyobb mértékben lepte meg nem rég nagyon is üde arcát.

Igy ült gondolataiba merülve a lombos akáczia alatt, melynek virágai aligha fehérebbek voltak, minő arca vala, Lajos visszaérkezésére várakozva, midőn az akác levelei hirtelen megrezzentek s fehér virágözön önté el vállait.

A fára egy kis madárka szállt.

— Jó napot Myrta! — szólt a kis madár.

— Jó napot kis madárka! — viszonzá a leány.

Azon időben volt ez, midőn a madárkák beszélgettek az ifju leányokkal és ezek megtudták érteni azoknak szavát s gyönyörű lettek e beszélgetésben. Most is beszél-

getnek a madarak, de fájdalom! a leányok nem képesek többé azokat megérteni.

E pillanatban az út felől porfelhő látszott felemelkedni s mintha aranycsengés ütötte volna meg Myrta füleit.

— Minő hang az, kis madár? — kérdezé a leány.

— Aranycsengés az, — volt a válasz — melyért Lajos hó lelkét adta el.

A zaj elcsendesült, a madár hallgatott, Myrta is néma lett.

— Te mindent tudó kis madár, szólj, miért vagyok én ilyen halovány? kérdé ismét egy percznyi szünet után.

— Azért szép Myrta, mert átkos a gyűrű ujjadon, melyért Lajos hó lelkét adta el.

— És mint okozza a gyűrű ezt, mond csak kedves madár?

— E gyűrű minden röpke perczben egy csepp véred rabolja el.

— Mit mondasz?! — szólt Myrta megijedten s megkísérlé lehozni ujjáról a gyűrűt.

Ugy tetszett azonban, mintha a gyűrű ujjához lett volna forrva.

— Oh e gyűrű úgy éget engemet! — szólt Myrta egészén elalélva.

És az akáczia megsajnálta őt s azon ága, melyen a kis madárka ült, lehajlott hozzá, megérintve hófehér kezét; a madárka pedig megragadta esőrével a gyűrűt és ujjáról könnyedén levonta azt.

A szép leány megrezzentett és egy régóta elnyomott sohaj lebbent el ajkáról.

— Mi sutog olyan édesen, oh mondd kedves madár? — Kedvesednek, Wilfridnek utolsó sohajtása az.

— Ah Wilfrid! — kiálta föl Myrta fölkelni kísérelve meg. Azonban erőtlennül visszaesett.

— Kis madárkám, miért vagyok én olyan gyöngö mondd?

— Nagyon sokáig hordoztad azt az átkos gyűrűt s véredet utolsó esepig elrabolta az. Wilfriddel nemsokára egyesülni fogsz.

— És ki ölte meg őt, kis madár?

A kis madár elszállt az út felé, hol a közeledő porfellegben Lajos lengő tollát már látni lehet, s visszaterve szólt:

— Az, aki most érkezik amott.

— Lajos?! — És hogyan tette ezt?

— Kérdezd meg azt a tört, ifju leány, melyért Lajos hó lelkét adta el.

És a madár elszállt s a véres tenger fölémelkedve, leboacsátotta vizébe a gyűrűt, melytől az forrongva hányta habjait.

Lajos leszállott lováról s Myrta felé közeledett, kinek lelke Wilfriddel foglalkozott teljesen, a kit oly nagyon szeretett.

— Kedves Myrtám! — szólt Lajos megfogva a leány kezét. — Myrta felsikoltott s ajultan rogyott a földre le, mert Lajos kezén a Wilfrid vért látta meg.

IX.

E pillanatban Myrta atya lóháton ülve megjelent az uton.

— Lóra, báró ur! — szólt Lajoshoz parancsoló hangon, ki mintegy felsőbb hatalomtól ragadtatva meg, azonnal elhagyta Myrtát s lovára ült.

— De hát hová megyünk uram? — kérdé Lajos Myrta atya felé fordulva.

És egész testében megrázkodott, midőn maga előtt a titokzatos idegent ismerte föl.

— Esküvőre, uram, esküvőre! — szólt amaz.

— De hiszen Myrta itt van! . . .

— Csaklatkozik, uram, ő már a templomban önmre várakozik. Előre!

Es ezzel sebes vágatva megindultak. Lajosnak úgy tetszett, mintha sötét éj szállt volna alá, nem látta az utat sem, a hol lova rohanva elhaladt.

A felvidék magyarsága, hol nemzetiségünk érdekei ép úgy fenyegetve vannak, mint itt Erdélyben, a fenyegető bajt felismervén, ilyen közmüvelődési egyesületet már hozott létre s működése jó eredményének jelei már is észrevehetők.

A jó példa tehát meg van adva. Az ennek követésére kiadott jelszót értsük meg mi is, Erdélyben élő magyarok, kiket ép az a baj fenyeget, mely az anyaország felvidékeinek magyarságát fenyegeti, és siessünk ezen kiadott jelszó értelmében cselekedni, míg nem késő.

—i.

A nagyenyedi kiségitő takarékpénztár-egyesület évi rendes közgyűlése.

A nagyenyedi kiségitő takarékpénztár-egyesület évi rendes közgyűlése folyó évi febr. 8-án délelőtti 11 órakor kezdődőleg tartotta meg az új városbáz tanácsstermben, a törzsbetét tulajdonosok élénk részvétele mellett.

Dr. Magyar Károly elnök átgondolt esinos elnöki megnyitói beszédében visszapillantást vet az egyület mult évi életére. Jelezi, hogy az egyesület az 1884-dik esztendőről is fokozatos fejlődést, izmosodást képes felmutatni.

Az intézet csak önjerejére támaszkodva működött az elmúlt esztendőben is s ez okon azok a rázkodások, melyek hazánk határain kívül, de azoktól nem messze némely nagyobb pénzintézeteket értek s csaknem alapjukban ingattak meg, a szerény működési körben mozgó, de saját erejére támaszkodó nagyenyedi kiségitő takarékpénztári egyesületet legtovábból sem érintették s bár lassu, de bizts fejlődési utján előre haladásában sem ezen, sem más oldalról előjövő akadályok által gátolva nem volt.

„Ha közgazdasági viszonyaink — mondja az elnöki megnyitói — egyszerűnek, ha gazdaszatunk, iparunk s részben kereskedelmünk is még gyermekéveit éli s nélkülözünk a nagy értékekkel és sokak érdekeivel játszó nagyobb szabású vállalatokat, szerencsére nélkülözünk egyuttal azon erőszakos s messze kiható rázkodásokat is, melyeket az ily vállalatok összeomlása okozni szokott. De ezen viszonylagos mentességünknek — folytatja tovább — egy kis árnyoldala is van, az t. i. hogy általában kevés értéket termelvény, a szükségleteink kielégítése után fennmaradó megtakarított tőkékben is szegények vagyunk s ennél fogva intézetünkhez nem foly be annyi pénz, melylyel közvetlen vidékünk megbízható hitelezőit kielégíthetnők. A viszonyok ugyan e tekintetben is évről-évre javulnak s az elmúlt évben is úgy a betétek, mint intézetünk saját ereje örvendetes növekedést mutattak” stb.

Végül köszönetének adván kifejezést azon bizalomért, melyel közgyűlés az igazgatóságot eddig megtisztelte s ezen bizalmat kérvén továbbra is, közgyűlést megnyitja.

Az elnöki megnyitói beszéd általános éljenzésekkel fogadtatott.

A tagok — illetőleg a képviselve levő törzsbetétek számbavétele után közgyűlés megalakul s a tárgysorozat letárgyalása kezdetét veszi.

Kovács Gyula egyesületi igazgató betérjeszti és felolvassa az igazgatóságnak a mult 1884-dik év üzletforgalmát s általán az egyesület életműködését feltüntető kimerítő jelentését.

„A már csak néhai 1884-dik év üzletvilágban nem mondható szerencsés pénzügyi évnek — így szól az igazgatósági jelentés. — A mezőgazdasági válság, a földmívelés hanyatlása, iparágak összerokadása, feltűnő nagy bukkások, sikkasztások, esalások, tolvajlások s ezek következtében igen sok öngyilkosság az elmúlt évben csaknem netovábbját érte el. Mindezek kedvezőtlenül hatottak az üzletvilágra, sőt az általános válságtól való félelem néhol annyira ment és kiterjedt a pénzügyzetekre is, hogy azok részvényei nélkülöztek a keresletet.

Intézetünk üzletvilágára vonatkozólag igazgatósága ezen elszomorító képpel éppen ellenkező jelentést szerencsés a tisztelt közgyűlés elé terjeszteni” stb.

A jótállási alap mikénti állására térvén át a jelentés, így szól tovább: „Ha összehasonlítást teszünk az 1883. és mult 1884. évi mérleg adatai közt, legelőször is szembeötlök azon kedvező emelkedés, mely a törzsbetétek és a tartalék-alap számláján mutatkozik. A törzsbetétek számlája ugyanis 14.350 frtról 16.400 frtra, a tartalék tőke számlája pedig 7816 frt 83 krról 9942 frt 21 krra emelkedett s így a kettőnél együtt több mint 4150 frt emelkedés mutatkozik — s most már az összes jótállási alapunk felül van a 26 ezer forinton, a mi az összes 226.930 frt 93 k idegen betét 8-ának felel meg, míg ezen hányad a megelőző évben 10 volt, tehát intézetünk állása biztossági szempontból is emelkedett.”

Az évi forgalomról így szól: „Az intézet forgalma a mult 1884-ik üzletévben 679.848 frt 73 k bevételt és 4718 frt 44 k kiadást tüntet fel s így az összes forgalom 1.354.979 frt 02 krt tett a megelőző évi 849 ezer, illetve 1.672 ezer frt összforgalommal szemben, de ezen forgalomban már csak kevés olyan váltó számítottatott le, melyekben még a kettős adóstőke szerepelt, és ha ezen év forgalmát a régebbi évek forgalmával akarjuk összehasonlítani, akkor a jelenlegi mérleg kiadás rovatában a váltó és kötlevele kölesön adott 526.360 forintot kétszeresen kellene számítani, mely esetben közel 1.200 ezer forgalom, illetve 2.400 ezer összforgalom jön ki.

Az intézet mérlege az 1883-dik évi 3600 frt tiszta nyereséggel szemben 4.048 frt 13 krt tüntet fel, melyből a törvény értelmében még a mult hó végén a 10%-os tőkekamat adóba befizettetett 1090 frt 87 k s így marad osztalék tárgya — miként a mérlegben is kitüntetve van — 2957 frt 26 k.” stb.

Közgyűlés az igazgatósági jelentést nagy megnyugovással és elismeréssel vette tudásul s igazgatóságnak,

valamint az intézet kezelő személyzetének azon ritka ügybuzgalmukért, melyet az egyesület ügyeinek elintézésében a lejárt üzleti év folyama alatt is tanúsítottak, meleg köszönetet szavaz.

Cirner József, mint a felügyelő bizottság előadója betérjeszti a mult évről összeállított és felülvizsgált zárszámlát és mérleget. Tudásul vétetvén, közgyűlés a fennhagyandók fennhagyása mellett az 1884-ik évet illetőleg igazgatóságot és kezelő személyzetet a számadási felelőség terhe alól feloldja.

A 2957 frt 20 k tiszta nyereségy felosztására vonatkozólag igazgatóság ajánlata folytán közgyűlés úgy intézkedik, hogy az egyes törzsb. tétet után adassék 4 frt, 410 drb törzsbetét után összesen 1640 frt; 8 igazgatósági tagnak 80 frtjával 640 frt, három felügyelő bizottsági tagnak 60 frtjával 180 frt, igazgatónak és könyvelőnek a mérleg összeállításáért tisztelet díj címen 50—50 frt, összesen 100 frt; jótékonycélok támogatására fordítottassék 210 frt, mely összegből 100 frt adassék Alsó-fehérmegyei tiszti nyugdíjintézete javára; két enyedi iparosnak személyenként 40—40 frt utazási költségül az ez évben Budapesten rendezendő országos kiállítás megtekintése céljából oda teendő utazásukra, és az ezen összegek levonása után még rendelkezés alatt álló 187 frt 26 k irassék a régi tartalék-alapra.

A régebbi kamathatárlékokból befolyt 4100 forintot illetőleg közgyűlés kimondja, hogy ezen összeg irassék a törzsbetétek javára.

Az alapszabályok értelmében minden évben két igazgatósági és egy felügyelő bizottsági tag választás által nyert megbízatásáról a választás időrendje szerint lemondani tartozván, ez alkalommal dr. Magyar Károly és Kovács Gyula igazgatósági tagokat és Cirner József felügyelő bizottsági tagot érte a kilépés sorrendje.

A kilépések tudásul vétele után közgyűlés a választások megejtésére tért át. Igazgatósági tagokká 210 beadott szavazatból 200 szavazattal dr. Magyar Károly és ugyanannyi szavazattal Kovács Gyula lettek újra megválasztva, felügyelő bizottsági taggá pedig 210 beadott szavazatból 200 szavazattal szintén Cirner József választatott újra meg.

A választások megejtésével a tárgysorozat véget ért, elnök a gyűlést bezárja s tagok az egyesület jövője iránt táplált legjobb reményekkel osztalak szét.

—i.

A gyümölcsészeti egyesület választmányi ülése

A február 6-án tartott ülés főbb tárgyai voltak: az 1883. évi bizottságilag megvizsgált zárszámadás jóváhagyása 446 frt 70 k bevétel és 305 frt 31 k kiadás, s 141 frt 39 k pénztármaradékkal.

Titkári jelentés 1883-ról, a mint következik: „Az egyesület a nyári gyümölcsök biralatos izlése által kísérlette meg ismereteit kiegészíteni, miután az őszi és téli gyümölcsfajok már a mult évben tanulmányoztatnak

Wilfrid és Myrta mögött egy kis madarat is látott röpkedni, mely egy másik árnyalakhoz, melyet Lajosnak lehetetlen volt nem látnia, így szólt:

— Te három áldozatot ohajtottál, de én e két szerető szívet megmentettem, mert Istennek kis madarai szeretik azokat, a kik egymást igazán szeretik. Tied maradt a harmadik, vigyed.

Es ezzel a kis madár elrepült. Hangzott a kilenczedik ütés s többé semmi sem látott. — A tizedik ütésre mintha ismét ama szomorú éneket hallotta volna, melyet néhány órával előbb hallgatott.

A tizenegyedik ütésre nagy súly nehezedett keblére. Ezt pedig semmi más nem okozta, mint az ördög. — A sátán ijesztő nevetésbe tört ki, a győzelem örömhangjait hallatva s görbe karmait Lajos mellebe vágva, iszonyatosan kezdé marezangolni.

— Az enyém vagy! — kiáltá fogait csikorgatva. A tizenkettődik ütésre iszonyu zaj volt hallható. Lajos felsikoltott — és . . .

X.

Es — felébredett, nyájas olvszóm, mert nagy ördögös könyve mellett egyszerűen csak aludott. Es isten tudná megmondani, hogy még mi sok mindent összevissza nem álmodik, ha a tüznel hagyott lombikja szét nem pattan s föl nem öbreszti.

Ez álom azonban hasznára vált. Az új eltelté után ugyanis minden eszközeit szétértte s összeszedve még a mi kevés pénze volt; más uton kísérlette megalapítani szerencsésjét s nem a lombik fenekén.

Myrta és Wilfrid egymáséi lettek. Mondják, hogy Lajos a Wilfrid helyét foglalta el s ott, hol a Tannus a Lahn felé siet, Wilfrid hajóján keresztet keyerét.

(Vége.)

Most hirtelen mintha siri hangok ütötték volna meg füleit.

- Micsoda hangok azok, uram? — kérdezé.
- Mi volna más, mint lakodalmi ének?
- Inkább halotti dalhoz hasonlítható.

Megérkezve a templom elé, mindketten leszálltak lovaiokról. — Lajos reszketett, midőn a templomba lépett. Ugy tetszett, mintha ott minden feketébe lett volna bevonva. A gyertyák is oly kísérteties fényt löveltek.

- Miért e gáz? — kérdezé remegve.
- Báró ur, ön nem jól lát. — Itt minden tiszta hóféhér.

— És a templom hajójában miért állanak oly hoszszu sorban azok a feketébe öltözött papok?

- Ugy látszik, hogy a szerelem csakugyan vak, báró ur. Hisz azok a mi rokonaink.

Középen egy feketébe öltözött és lefátyolozott nő állott . . .

Lajos ismét mintegy felsőbb hatalom parancsára leterdelt e nő mellé önkénytelenül.

Az egyházi szertartás alatt menyasszonyának márvány kezét míg kezében tartá: vérért megfagyni érzé ereiben.

A szertartás bevégezte után egy kétfelé nyíló ajtó felnyílt s Lajos előtt egy ünnepélyesen feldiszitett s ezer csillártól ragyogó terem tárult fel.

Most másod ízben fogva meg a fekete nő kezét — belépett a terembe.

A menyasszony felemelte fátolyát.

Lajos ajúlodozni kezdett, mert egy csontváz tárult fel szeméi előtt.

- Ki vagy te? — kérdé félelemtől töredezett hangon.
- A halál!
- S miért jövel ide?

Lajos elveszté eszméletét s a rémes váznak elengedé kezét, mely lassanként kezdett szétfoszolni, míg nem egy pillanattal a levegőben lebegve, mint könnyű para eltűnt.

Az asztal körül nagyszámú magas állású egyének

foglaltak helyet, míg a főhelyen egészen fehérben a sápadt Myrta ült.

- Lajos igyekvők visszanyerui hidegvérőségét.
- Imént rosszul láttam mindent s merő képzelgés volt az egész — gondoló.

A középre helyezett asztal gazdagon volt fölterítve. Rajta a legválogatottabb ételek voltak felhalmozva s kristálytisza üvegekben a legspeciálisabb borok kínálhatták arany eseppeiket. A vendégek azonban olyanok voltak, mint a márvány; minden arcz mintha olomból lett volna, az ajkak sápadtak, a szemekben nem látszott semmi élet.

Lajos hiába igyekezett borral vidítani fel magát. A bor a helyett, hogy felélénkítette volna, megrázkodtatva tagjait, olyan sajátságos hatást gyakorolt reá, mint a fagyos olom.

Az órák a legnagyobb csendben teltek le. A nagy terjedtségű terem telve vendégekkel, szolgálkkal, vakító fényű csillárokkal: egy néma sirhoz volt hasonlítható.

Eljött 11 óra, majd 11 és egyegyed, azután 11 és fél, majd 11 és háromnegyed, — végre az óra éjfélét kezdte ütni lassan, méltóságosan.

Az első ütésre az egész varázslat kezdett megszűnni. A hölgyek, urak, szolgálk és csillárok hirtelen széttűnedeztek, csak néhány félig égett gyertya vetett kísérletes fényt, mely mellett Lajos aig vehette ki Myrtát, ki ott állott egyedül, mozdulatlanul, mint egy márvány-szobor. Hangzott a második ütés.

— Oh mily hideg van itt. — mormogá Lajos — mintha jégveremben volnék!

Hangzott a harmadik és negyedik ütés.

— Myrta! — suttogá Lajos.

Semmi válasz.

Az ötödik ütésre egy árnyalak közeledék s Myrtát karjaiba vette. Lajos abban Wilfridet ismerte föl.

Meg akarta szólítani, de ajkai megtagadták a szolgálatot.

Hangzott a hatodik, hetedik, nyolcadik ütés s minden egyes ütésre mindinkább fagyni érzé vérére ereiben.

de ezen kísé szesen csak

Az er rendezett gy kiállító és o dezó: ifj. G István fardaj jaink nem e és ponyik ve mazokkal. A temény lett érés sorrend izleteltett és tatott.

A legi faiskola létes rült a földm sikerült a va tati. — ez másodelnök legfényesebb csak nevezet társulat“—na telyt rendez jövedelmzet irtot adomá kedvező felt évre faiskola

A Beti rendes tago Az együlés, két tatott.

A me fajokból 22 sor. A törp jében lettek lehetősen, szakmunkák vendékei vé József segé aiatt. — N

Az eg zétévessé és

A föld sitandó zsel államsegély

A fairs év mulva le folyó évben velésre, káp mivelhetők. talnokok lig tanak olesó

A Bei tatik a fairs táására és a

Az al is 100 sege pótlására.

Az on congressusri viselőül fel

A tel lett megáll piros gyógy

Mórág let érdekei zelebbi köz

Nagy-En

Az eg ter röviden testület fol

felsőgi nyil az új év a és apostoli fejezése me zöltetik.

Felcöl niszter urn és azon fel

Alsófehérm tározat fel lan kifejeze

végleg meg szabályszer hivatni, a

tározta eze — egy alk

mellő bizot

1886

de ezen kísérlet ezuttal eredményre nem vezetett; összesen csak 13 faj küldetvén be izelés végett.

Az erdélyi gazdák VI. vándorgyűlése alkalmával rendezett gyümölcskiállításán egyetünk részt vett mint kiállító és oklevéllel lett kitüntetve; részt vett mint rendező: ifj. Gáspár János, dr. Magyarai Károly és Mórógyi István fáradhatatlan tagjai által; résztvettek egyleti tagjaink nem csak a kollektív kiállításban, hanem a batul és ponyik versenyben is páratlan szépségű gyümölcsalmazokkal. Az összes gyümölcskiállításból tanulmánygyűjtemény lett kiválasztva, mely egyletünknek tartatván fenn, érenszerrendje szerint okt.—március hónapokban megizeltetett és 217 faj közül 46 figyelemre méltónak találtatott.

A legtöbb gondot okozta azonban az állandó egyleti fajsokla létesítésére szükséges pénz egybegyűjtése. Sikertelenül a földmívelési miniszterium segélyigényét kinyerni, sikerült a vándorgyűlés által 203 frt 50 krt megszavaztatni, — az indítványt erre vonatkozólag dr. Magyarai K. másodelnök tette meg, támogatva beadványát egyletünk legfényesebb nevé tagjainak aláírásával; sikerült ugyan csak nevezett elnökünk buzdítása folytán a „Működő társulat“-nak a „Dalkör“ közreműködésével egy szép estélyt rendezni, a mely egyletünk javára 135 frt 35 krt jövedelmezett; az alsófehérmegyei gazdasági egyesület 100 frtot adományozott fajsoklánk költségeire, a várostól pedig kedvező feltételek alatt 5 holdnyi terület béreltetett ki 40 évre fajsokla kerttül.

A Bethlen-főtanoda az alapító tagok közé lépett. A rendes tagok száma 6-tal gyarapodván, 87-re emelkedett.

Az egylet vagyona év végén 662 frt volt. Egy közgyűlés, két választmányi ülés és 13 gyümölcsizelés tartatott.

A megyeházi fajsoklában batul, ponyik és gyógyi fajokból 22 sor lett nemesítve, továbbá 7 faj körtéből 7 sor. A törpe alany gyökereztetők a vinczellérképezde kertjében lettek elhelyezve. A körte- és almamagvetések meg lehetőségen, a birsmagvetés nem sikerült. — A fajsoklai szakmunkákat a múlt évben is a vinczellér-képezde növendékei végezték Mórógyi István igazgató- és Munkácsi József segéd-tanár fáradhatlan és szakértelmes vezetésök alatt. — Nagy-Enyed, 1884. márcz. hó 20-án.

Dr. Winkler Albert, titkár.

Az egyleti tagok szaporítása czéljából felhívás közzétévése és aláírási iv szétküldése határozatlik.

A földmívelési miniszteriumtól a folyó évben valósitandó zsellersház építése költségeinek pótlására 400 frt államsegély iránt felirat fog kuldetni.

A fajsoklakertnek azon táblái, melyek csak egy pár év múlva lesznek fajsoklai czélra felhasználhatók, már a folyó évben úgy fognak bérebe adani, hogy csak kerti mívelésre, káposztás, dinya, vetemények alá ásóval legyenek mívelhetők. Ezen pontra különösen felhivandó azon hivatalnokok figyelme, kik kerttel nem bírnak és bérelni ohajtanak alos áron.

A Bethlen-főtanoda eljárásága felhivatni határozatlik a fajsoklakerttel szomszédos rozzant kerítés megújítására és a fajsoklára nyíló telek ajtóinak megszüntetésére.

Az alsófehérmegyei gazdasági egylettől a folyó évre is 100 segély kérése határozatlik, a rendkívüli kiadások pótlására.

Az országos kiállítás alkalmával tartandó kertészeti congressusra, az orsz. iparegyesület kívánataira egyleti képviselőül fel fog kéretni Zeyk Dániel orsz. képviselő ur.

A tenyészendő almatajok között következő arány lett megállapitva ezer közül: 500 batul, 200 ponyik, 100 piros gyógyi, 100 vegyes faj.

Mórógyi István vinczellér-képezdei igazgató az egylet érdekeinek tett kiváló szolgálatok elismerésül a közelebbi közgyűlésen tiszteletbeli tagul fog ajánlatni.

B.

Nagy-Enyed város képviselői közgyűlése.

— 1885. február 13-án. —

Az egybegyűlt képviselő tagokat elnököl polgármester röviden üdvözölvén s Isten áldását kérvén a képviselő testület folyó évi működésére, bevezetésül előterjeszti azon felségi nyilatkozatot, mely szerint a képviselő testületnek az új év alkalmából üdv- és szerencsekívánataira ó es. és apostoli királyi felségének legmagasabb köszönete kifejezése mellett, legkegyelmesebben tudomásul vétele közzöltetik.

Felolvasatott a közmunka és közlekedési nmgu miniszter urnak a nagyenyedi patakon átvezető vasuti hid és azon felüli műszaki építkezések kiigazítása tárgyában Alsófehérmegye közg. bizottsága által hozott I. fokú határozat feloldását elrendelő leirata, mely bár ha szokatlan kifejezésű, azon elfogadott vélelem alapján: hogy a végleg megállapítandó műszaki munkálatok újból leendő szabályszerű tárgyalására a város képviselőlete is meg fog hivatni, a megyei közg. bizottságot megkérendőnek határozta ezen ügyet nyilvántartani, esetleg meg is sürgetni, — egy alkalommal a polgármester és gazd. előadó erdész mellé bizottsági tagul a városi tiszti ügyészt is kiküldeni.

A számvévi bizottság elnöke, dr. Winkler Albert előterjeszti a pénztár átvételéről és átadásáról szerkesztett jegyzőkönyvet s ugyanazon alkalommal egy a város összes eszelekvő és szenvedő vagyoni állapotát előtűntető s csoportonként egymással szemben állított gondos figyelemmel szerkesztett statisztikai átvézet, melyért nekie jegyzőkönyvi elismerés szavaztatott; a pénztár állapota-különben egy pár jelentéktelen kezelési hiány leszámításával kielégítőnek jelezetett. A pénzkészletnek számszerű határozott mielőbbi megállapítása végett utasított tanács erőlyesen intézkedni, hogy a még vizsgálatlan legutolsó évi számadások is mielőbb megvizsgáltassanak.

Volt tiszti ügyész és tanácsos Benkő Márton kérésére az alapszabályok értelmében illetékes nyugdíja kiutaltatott. — Sebestyén Sándor képviselő, polgári iskolai tanár és háztulajdonos saját kérelmére már ezideig is tanusított közérdekű működése elismerésül a városi törzspolgárok sorába egyhangulag felvetetett. Ilyés János helybeli polgár, huzamos ideig v. képviselő és határfelegyelőnek kérésére, szorult helyzetét s előhaladott kora mellett vakságát is igazolván, egyelőre havi 2 frt segélyben részesítetett. — A r. kath. lelkesz, kérésére temetőjökben a régi ledült kereszt helyébe egy újnak emelése végett egy öt öles hosszúságú zserfa utalványzatott.

Az Ungváron felállított állami agyagipar szakiskolába további kiképzés végett a Nagy-Enyeden már régebbi idő óta pangásban álló agyagipar emelése s a városi polgárságnak ez uton is egy terjedtebb körbeni munka biztosítás érdekéből egy évi 80 frtos ösztöndíj alapítása határozatott el; — a kivitel további sikeresítésével tanács bizatott meg.

Városi pénztárnok Erőss István beadott indítványára a városi szesz-alapból az eddigi határozatok alapján ez ideig kiadott s ezután is kiadandó összegeknek czimeit azon indokból, hogy ily uton a városnak 10%-töli megtakarítása fogna jövre eszközöltetni, a törvényben iktatott kifejezésekkel összhangba hozása egyhangulag elfogadtatott.

Végül az alakulóban levő erdélyi magyar közművelődési egyesület Kolozsvárt működő bizottságának felhívása folytán Szilágyi Farkas, Müller Mihály és Szöllösi Ferencz képviselők indítványára a képviselő testület kimondja, hogy az egyesület létrejöttét elvileg pártolja, az ügyet magáévé teszi, s felkéri polgármestert, hogy több részt venni ohajtó tagokat az alakuló gyűléseni megjelenésre hívjon fel, kik is lehetőleg saját költségükön a f. évi márcz. havában megtartandó alakuló gyűlésen Enyed várost képviseljék.

Ezután polgármester közgyűlésnek tudomására hozza, hogy a kaszárnyaépítés miatt, mely építkezés ez évben fejeztetik be, a város jelen évben nagyobb mérvű utca-kövezési költsékesbe nem mehet bele. — Közgyűlés kimondja, hogy jelen évben a kövezeten csak az elkerülhetlen kijavítások eszközöltessenek.

Végül a szakbizottságok megalakitattak, mellyel a tárgysorozat véget érven, polgármester a közgyűlést bezárja.

Horváth József.

Nyilvános számadás és köszönet.

A nagyenyedi Bethlen-főiskola ifjusága által 7-én a városház termeiben saját könyvtára javára rendezett tánczizalma alkalmával eladatott 140 belépő-jegy à 1 frt = 140 frt o. ó.

Felülfizettek: mélt. özv. Legyel Károlyné ó nagysága 50 frt, mélt. Zeyk Dániel orsz. képviselő ur 10 frt, tek. Csató János alispán ur 9 frt. Id. Gáspár János 2 frt. Nagy Ferenczné ó nsga és Fodor Emma k. a. 3 forint. Szalánty Lőrincz 3 frt. Garda József 2 frt. Dr. Kovács Ödön 1 frt. Boér Áron esperes 1 frt. Szilágyi Gyula 1 frt. Kolbai Gyula (Királyfalva) 2 frt. Kovács Gyula polgármester 1 frt. Farnos Dezső tanár 10 frt. Miksa Miklós 1 frt. Müller Mihály 2 frt. Báthori Gyula 2 frt. Albert Elekne ó nsga 1 frt. özv. Kovács Kelemenné ó nsga 1 frt. Balogh János (Besenyő) 2 frt. Ifj. Gáspár János 1 frt. Scheidel József 4 frt. Hinléder Guidó 1 frt. Ifj. Kiss Károly 1 frt. Kovács József gyógyszerész 5 frt. Veress Miklós és Gráf János 6 frt. Bartha Zsigmond tanár 1 frt. Szabó Ferencz 1 frt. Bedő Károly 1 frt. Oberth Lajos gyógyszerész 1 frt. Schmidt Györgyné urhölgy 1 forint. Bodola Lajos 1 frt. Bisztritsány Lajos 2 forint. Szongott Gergelyné urhölgy 1 frt. Gulácsy József 1 frt. Keresztes Pál 1 frt. Garda János II. év. böles. 1 frt. N. N. 1 frt. Berde Sándor IV. thol. 1 frt. Barabás Samu 50 kr. R—J— 50 kr. Henzeli József 50 kr. Dobolyi Zsigmond 3 frt. Együtt 141 frt 50 kr.

Összes bevétel tehát 281 frt 50 kr, összes kiadás pedig 160 frt 15 kr; és így marad 121 frt 35 kr tiszta haszon könyvtárunk gyarapítására.

Fogadja a mélyen tisztelt pártoló közönség az ifjuság nevében szívünk mélyéből mondott, őszinte köszönetünket egyfelől tánczizalmunk erkölcsi sikerét biztosító szíves megjelenéséért, másfelől nemes áldozatkészségéért, mellyel olvasó egyletünk anyagi vagyonát ily szép — és

a mostoha előzmények után alig remélt arányban növelni méltóztatott.

Nagy-Enyed. 1885. február 9.

Ferencz Samu,
ifj. elnök.

Csomor István,
olvasó egyleti pénztáros.

CSARNOK.

Csüggedés.

Milyen élet, milyen élet,
Oh én édes Istenem!
Magas vágnak szegre szárnya
S ide lenn a föld porába
Csuszkálgatok térdemen.

Az a csillag kialudt már,
A mi eddig vezetett,
Mi ott fön, az ég zenithjén
Szépre, jóra integetvén
Lelkemre oly fényt vetett.

A szerelem már csak emlék,
Mint egy hervadt rózsaszál...
Körülöttem rémes éjjel,
Démon szárnya zug a széllel,
Nem félek, ha rám talál.

Ama dicső fényes eszmék,
Mikbe lelkeim hitt vakon —
Foszványokként szertéptve,
Szél viszi a magas légbe,
Képük sincs e rongyokon.

S miért csak lángol ifjú lélek:
Hir, dicsőség, ideál...
Merre szálltak? hova lettek?
Sötét borong már felettük,
Felel rá e szó: halál!

S a remény, e csoda orvos,
Mi gyógyít tört sziveket,
Régen el van már temetve,
Ott sütétek tört keresztje:
És meghalva született.

Nincs tehát már semmi semmi...
S a magasztos szó: a hit?
Bámulása mély sötétnék,
Hol nyoma sincs semmi fénynek...
Megesalott, ki benne hitt!

Az a csillag kialudt már,
A mi eddig vezetett.
Körülöttem rémes éjjel,
Démon szárnya zug a széllel,
Itt van, itt van... meglepett!

Ugy susog, úgy zug fülemben:
Kárhozat! így nem lehet!
Mult, jelen, jövő kihálva,
Szíved az öröm sirhalma,
Végezd grasztelt életed!

—r—s.

VEGYES HIREK.

— **Megyénk főispánja** a főrendiház közelebbi nagyfentosságú tárgyalásain résztveendő, közelebből a fővárosba távozott, s ott több napot fog tölteni.

— **Dr. Dárday Sándor** országgyűlési képviselő a főrendiház rendezése tárgyában jeles beszédet tartott a benyújtott kormányjavaslat mellett. Ugyan ő a nagyenyedi casino-egylet könyvtárát 50 drb becses, s részben igen értékes könyvvel ajándékozta meg. Vajha e szép példát minél többen követnék. Egyébiránt az egylet buzgó könyvtárnoka a könyvtárnak nem csak rendezésére, de gyarapítására is nagy gondot fordít, s a mint mondani szokták minden követ megmozgat, csak hogy kedvenceit, a könyveket minél inkább szaporíthassa.

— **Alsó Fehérmegye képviselő testülete** tavaszi rendes közgyűlést folyó évi febr. hó 28-án fogja megtartani. Ezen alkalomból megyénk alispánja Csató János a megyei állandó választmányt a közgyűlés tárgyainak előkészítése végett febr. hó 19-én d. e. 9 órájára hivta össze. A közgyűlés tárgysorozatát lapunk közelebbi számában közölni fogjuk.

— **E. Kovács Gyula**, nemzeti színészetünk ezen kiváló drámai művésze, Gyulafehérvár közönségét igazán páratlan élvezetben részesítette mint „Bánk-ban“, majd mint „Jakab urfi“, f. hó 10-én mint „Hamlet“. Föllépett még a „Lowoodi árvában“ s még 3 előadást remél Várady F. buzgó szintársulata kitűnő művészükkal tarthatni.

— **Nagy-Enyed város képviselőlete** folyó február hó 13-án megtartott közgyűlésében kimondotta, hogy az „erdélyi magyar közművelődési egylet“ eszméjét elvileg pártolja, magáévé teszi s a közelebből Kolozsvárt megtartandó alakuló közgyűlésen magát egy több tagból álló küldöttség által képviseltetni fogja.

— **Hymen.** Winkler Bella kisasszony Winkler János közbeesülésben levő kereskedőnk kedves leányát eljegyezte Bodola Lajos ifjú kereskedőnk, a Bodola és Vajda cég tagja. — Henter Ilona k. a., a gyulafehérvári szépek egyik legkedveltebbike. Henter Gábor kir. ügyész leánya, jegyet váltott dr. Elek Viktorral, a gyulafehérvári ev. ref. egyház jeles lelkészével. Fogadják legjobb kívánatainkat. — Krich Arnold törvénytudó jegyző közleléről vezető oltárhoz Elekes Josefina kisasszonyt. A széles körben ismert s szeretett házastársának sok szerencsét kívánunk!

— **A Bethlen fótanoda ifjúsági bálja.** Február 7-én este 8 órakor már várakozástól reszkette lobogtak a régi városbáz festői izléssel díszített szentertében a felgyújtott csillárok lángjai; már előre mosolyogtak a tükrök a boldogságnak, mely őket ragyogó szempárok egy-egy titkosan vetett pillantásaival érne fogja; már ünneplés komolysággal bánt maga elé Bethlen Gábor képe fátolós keretében, merengve a multon és jelenen, a sors viszontagságain és változásain, melyek intézetét oly gyakran érték volt. Zene vidám hangjai rezzenték föl álmodozásai-ból. És látta, egyszerre mint telik meg a terem mosolygó arczokkal, habruhas kedves alakokkal. A bálányát Pogány Ida, Lengyel Károlyné ő nagyságát, ki fájdalom nem jöhetett el, csak a falon tündöklő monogram helyettesíté. A bál védnökei közül is csak tek. Csató János alispán ur jelenhetett meg. A szép hölgyközönség soraiban voltak: özv. Albert Eleké, özv. Donogány Jakabné, Gy. Demeter Kálmáné és nővére, özv. Kovács Kelemenné (Felvincz), L. Nagy Ferenczné (Madaras), ifj. dr. Nagy Albertné, Szász Józsefné, Tókos Sándorné (Vajdas), Török Danielné, Vajna Károlyné, Váro Ferenczné, Vincze Danielné, Winkler Jánosné; továbbá Balogh Ilona (Kolozsvár) Farkas Mari, Fodor Emma (M.-Madaras), Molnár Róza (Tovis), Radó Marika, Sándor Kata (Miriszló), Sikorszki Matild, Szász Ilona (Sárd), Tanczos Irma (Vajdas), Tókos Giza (Vajdas), Török Zelma, Varró Róza, Winkler Bella és Flóra, Zilányi Róza (Obrásza) stb. stb. A szünet kivételével, mely alatt az ifjúsági zenekar és a theol. dalkar működött köztetszessel, — ragyogott az em, libegett a ruha folytonosan egészen hajnali 4 óráig. Ekkor hirtelen kiürült a terem, kialudt a fény. Mint röpké áom enyészett el a zaj és Bethlen Gábor képe éj borult. Szép álom lehetett!

— **N.-Enyed városában,** mely város az újabb időkben a korszerű haladás útján oly anyira diéséretre méltó előrehaladást tett, egy az igényeknek megfelelő meleg fürdő berendezése van tervbe véve. Az erre vonatkozó terv már kész is van. Ezen meleg fürdő a már készen levő tükör fürdő közvetlen szomszédságában lesz berendezendő a város közpénztára költségén. E kérdésről lapunkban közlelőből megszólalmani fogunk.

— **A nagyenyedi országos fegyintézetben** a nádszövetű szék készítése kezdetét vette. Az intézet igazgatósága ezen iparral 100 fegyenczet szándékozik foglalkoztatni. Egy általán örömmel jegyezhetjük meg, hogy fegyintézetünk derék igazgatója Balkay István minden lehetőt megtesz arra nézve, hogy az Enyeden elhelyezett országos fegyintézetben csak olyan iparcikkek készíttessenek, melyeknek előállításra az enyedi iparosokra nézve minél kevesebb hátránnyal jár.

— **A nagyenyedi patak fölött** emelkedő vasuti hid készítése tárgyában közlelőből egy állami mérnöki komisio járt Enyeden. Kiváncsiak vagyunk rá, hogy Enyed város birtokossága egy részére nézve gordíusi csomót képező emez ügy minő végmegoldást fog nyerni. Az előjelek az ügy békés megoldására nézve nem egészen kedvezők.

— **Necrolog.** Fosztó Menyhért nyug. törvénytudó elnöknek hátrahagyott özvegye szül. Fosztó Klára f. hó hó 10-én élete 79-ik, özvegyesége 21-ik évében N.-Enyeden elhalt. — Szász József volt otdi ref. lelkész hátramaradt özvegye szül. Nagy Mária 82 éves korában Nagy-Enyeden elhalt. — Koch Jakab m. kir. főbányahivatali I-ső oszt. számtiszt f. hó 13-án életének 49-ik évében M.-Ujvárt elhunyt. Béke lebegjen hamvaik felett!

— **„Házasadjunk.”** Ugy látszik e jelszó a farsang vége felé nagy hódítást tett az egymásért epedő szivekben. Legalább így van ez nálunk. Alig telik el nap, melyen felbokrétázott, örvendő népségtől a hihetlenségig teleült ökörszekerekkel ne találkoznánk utcáinkon. Főhelyen a koszorujáról felismerhető menyasszony ül nagy szomorúan s körülötte őt majd nem egészen eltakarva a kíváncsi pillantások elől, a sok családtag, szomszéd, jó barát, hátul egy szál cigány húzza nyikorgó hegedűjén a monoson nótát. A helybeli g. cath. esperes, mint mondják, csupán egy nap kilencz párt esketett egybe. A bűvész közönséggel együtt a statistica istennője is örömmel szemléli az életnek ezen derült jeleneteit.

— **Alvincz városnak** egy régóta függőben lévő fontos kérdése áll a megoldása küszöbén. Ugyanis a régi „Aranyos Szék” székháza, melyet a „Szék” épített és 1847-ben végzett be, de a mely díszes épület Felvincz feldulatása alkalmával szintén leégett és összeromboltatott, régóta vitás és a város pénzügyeit nagyon is érdeklő kérdése azon életrevaló kis városnak. Ezen épületet az ötvenes években Vincz — parancsszóra — a maga erein építette újra.

Az újraépítés költségei 24000 frtra mentek fel, mely összegből 8000 frtot akkor az állam adott volt kölcsön a város közönségének. A város közönségét ezen adosság azon idő óta folyton terheli. Időközben Vincz azon ajánlatot tette az államnak, hogy ez — 8000 frtra menő követelése fejében — vegye tulajdonába a szék vagyis jobban mondva a „városháza” közvetlen közelében lévő börtönhelyiséget, melyre az államnak szüksége van miután Vincz járásbíró-sági székhely. Ez ügyben a napokban bizottság járt a helyszínen s kilátás van rá, hogy e kérdés közlelőből a város közönsége ohajtása értelmében megoldást nyerend.

— **Wokál János könyvnyomdájába** egy kellő képzettséggel bíró, szorgalmas fiatal, mint gyakoronok felvétetik.

— **Mezei gazdáink** az idej aratásra komoly aggodalommal gondolnak. A száraz, hó nélküli tél buzavetéseinket annyira megsejányította, hogy gazdáink aggodalma aligha nem bizonyul indokoltnak. Ennek dacára gabonáink potom ára a potom niveauu makacsul áll.

— **Az erdélyi magyar dominiomok** gyöngye a radnóthi uradalom csakugyan eladott, gazdát cserélt. Az erdélyi r. kath. status vette meg 900.000 frt vételárért. A mennyire sajnáljuk, hogy ezen gyönyörű uradalom magán egyén tulajdona lenni megszűnt, ép annyira örvendünk, hogy az erdélyi róm. kath. status tulajdonába ment át, és így továbbra is magyar nemzeti vagyon marad.

— **A vörös herceg,** III. Napoleon császár unoka-öccse, közlelőből Turinban megfordulván, Kossuth Lajos nagy hazánkfát látogatásával tündette ki. Az 59-ik olasz háboru alkalmával sokat értekeztek együtt, s így mult és jelen eseményei felett érdekes beszélgetések lehettek.

— **A „Magyar Házilasszony.”** Az e cím alatt Budapestn megjelenő háztartási, gazdasági és szepirodalmi hetilapnak, mely a magyar gazdaszszonyok országos egyletének hivatalos közlönye, — előfizetési ára egy évre 6 frt, félve 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr. Előfizetési legelőzetesben postautalvány által a „Magyar Házilasszony”, kiadóhivatalához Budapestn, Váci körút 20. — Mutatványszámok ingyen küldetnek mindazoknak, kik a kiadóhivatalhoz ezéért — legelőzetesben levelező lappal — fordulnak. A legújabb szám a legváltozatosabb tartalommal jelent meg.

— **A „Gondülőz”** 21. számát vettük a következő változatos tartalommal: „Az új főispán” regény Tolnai Lajostól; „A vőfély” költemény Csátkai Ignácztól; „A végzet” regény Margitay Dezsőtől; „A kísértet” rajz, „székely támad, székely bánja” történeti regény P. Szathmari Károlytól; „A titkos zeneszerző” humoresk. „A gránátköves asszony”, Marliit E legújabb regénye, fordította Martonfy Frigyes; Ezeket követi a boríték érdekes tartalma u. m. A magyar gazdaszszony, vegyesek, talányok, talányfejtők és szerkesztői posta. A minden vasárnap megjelenő „Gondülőz” előfizetési ára: negyedévre 1 frt kr, egy hóra 50 kr. Az előfizetési pénzek Székely Aladár kiadóhivatal donoshoz küldendők Budapestn, VII. dobuteza 14. Figyelmeztetjük olvasóinkat e kitűnő lapra, melyből a kiadó mindenkinek szolgál mutatványsszámmal ingyen és bérmentve, ki e végre hozzá fordul.

— **Vörösmarty Mihály** összes munkáiból Mehner Vilmos kiadásában megjelent a 17, 18, 19 és 20-ik füzet, mint a III-ik kötet 1—4-ik füzte, melyek a „Salamon király című felolvasásos szomorujátékot „Hábador” című drámai költeményt és a „Bujdosók” cz. színművet tartalmaznak. A kiállítás esinossága kívánni valót nem hagy fónn, s ha még a tartalmat, mint irdalmunk egyik gyöngyét is tekintetbe vesszük, ugy méltán hívjuk fel ezen kiadásra a nagyérdemű közönség figyelmét. Mehner igazán hazafias munkát hajt végre ezen munkakiadásával s a közönség még inkább, ha ezt megszerzi a családját ilyen olvasmánnyal látja el. Megrendelhető Wokál János könyv-árúsnál Nagy-Enyeden.

— **Paezi árjegyzék.** Nagy-Enyed, 1885. február hó 12. Egy hectoliter tisztabuzza 5 frt 25 kr, rozs 3 frt 50 kr, elegy buza 4 frt 50 kr, törökbuza 3 frt 75 kr, zab 2 frt 25 kr. Egy kiló marhahus 36—40 kr, sertésus 40 kr borjushus 32 kr.

KÖZGAZDASÁG.

Felhívás a gyümölcsészet barátaihoz.

A nagyenyedi gyümölcsészeti egylet immár az ötödik évebe lépett sok fáradozással egybekötött működésének. Ez idő alatt kiállításokat rendezett a gyümölcsfajok tanulmányozása és helyes kiválasztása céljából s több száz faj gyümölcsöt, — főleg almát és körtét jegyzőkönyvileg megbírlván, a tenyésztendő fajok iránt tagjait szabatosan tájékozni képes. Részt vett ez idő alatt a budapesti országos és az erdélyi gazdáknak nagyenyedi kiállításán, terjesztve gyümölcseink híret és azon munkálva jgy jelen és jövődöbeli gyümölcstermelésünknek kellő piacza legyen.

Jelenleg nagy költséggel és fáradozással egy 5 holdas faiskola berendezésén fáradozik, mely 5—6 év múlva képes lesz az egész megyét olesó, jól nevelt és válogatott fajú csemetékkel ellátni, ugy hogy az anyagi előnyök után a közönségnek ugyszólva csak kezét kellend kinyújtania és biztos leend a siker.

Azonban az egylet éppen mostani, alkotási szakában rá van utalva nem csak a gyümölcsészet barátainak, hanem mindazoknak támogatására, kik egész Alsófehérmegye ezen fontos közgazdasági tényezőjének ápolása által a köztét előmozdítani tettel is akarják.

Nem is szerleletti az aldozat, mire az egyleti választmány a t. közönséget felszólítja, csak lépjenek be mentől számosabban az egylet tagjai közé s ezáltal támogassák az egyletet erkölcsileg és anyagilag a kitűzött nemos cél elérésében. Rendes tagsági díj 3 évi fizetési kötelezettséggel évenként 1—1 frt. Alapító tagsági díj 20 frt.

A tagok száma halálkozás és elköltözés által 87-ről 80-ra apadt; foglalják el mások a tört réseket, seregelenek össze ujak a cél előmozdítására. — minden idő, minden év hozza meg a maga újonezeit s az évtizedek alatt lankadatlan ápolást kívánó ügy virágozni fog!

Bélpni kívánók bejelentésükkel forduljanak a választmány bármelyik ismerős tagjához, kik a következők: id. Zeyk Károly elnök, Csató János és dr. Magyar Károly alelnökök dr. Winkler Albert titkár és pénztáros, Dezső Zsigmond gazda, — továbbá dr. Bartók György, ifjabb Gáspár János, Grohman Károly, Kovács Gyula, Lőcsey Lajos, Mórággy István, Muukácsai József, dr. Nagy Albert ezredorvos, Sebesi Ádám, Szász József, Török Bertalan, Vajna István, Vajna Károly, Váro Ferencz, Varró Gergely, Zeyk Daniél vál. tagok.

FELELŐS SZERKESZTŐSÉG:

DR. MAGYARI KÁROLY
SZILÁGYI FARKAS TÖRÖK BERTALAN
Kiadó-tulajdonos WOKÁL JÁNOS

Sz. 3311—1884.
ikvi

Árverési hirdetmény.

A nagyenyedi kir. járásbírósg, mint telekkönyvi hatóság részéről közze léteit, hogy királyi kinstárnak végrehajlató 141 frt 38 krajczár tőke, ennek 6% kamata 5 forint 20 krajczár kötelelésének kielégítése végett végrehajlat szentesül özv. Doremus Szimionné és kiskoru Doremus Anna, Lukréczia és Viktornak a csákyai 451. sz. tjkvben A+ 1—23. sz. alatt foglalt fekvéségei 1133 frt 50 krban megállapított kiállítás árban Csákyai község előjárósi helyiségében 1885. február hó 17-én délelőtt 10 órakor tartandó nyilvános árverés-n kiállításai áron alól is eladtnak.

Venni szándékozők kötelesek a kiállítás ár 10%-át készpénzben, vagy pedig az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §. jellezt árforlyammal számított, óvadékképesnek nyilvánított értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni.

A vételár három egyenlő részben, és pedig az árverés jogerőre jutása után 30, 60, illetőleg 90 nap alatt köteles a feltételekben megnevezett kir. adó-, mint letéti hivatalhoz lefizetni. Különbön az árverés megállapított feltételei alóliit telekkönyvi hatóságnál a hivatalos órák alatt és a Krakko község előjárósiánál megtekinthetők.

A kir. járásbírósg, mint telekkönyvi hatóságól.
Nagy-Enyeden, 1884. okt. 6-án.

5 kiló finom Cuba vagy Ceylon kávé, kívánatra fele Jáwa, 7 frt. Egy kiló 1 frt 50 kr.

Hogy a külföldről: Altona, Triest, Hamburg és Heilbronn 5 kilós kávék hozatala, mely üzletünkre oly zsibbasztólag hatott, feleslegessé váljék: egy nagyobb kávészállítmányt vettem, hogy 5 kiló finom Ceylon-kávé — vagy kívánatra felét Jáwát — 7 forinton adhatok, s így nálam a beszerzés nemcsak kényelmesebb, de előnyösebb is, mivel a külföldről jöttek zsák, spárpa s pecsétekkel együtt 4 ⁹/₁₀ kilót nyom; a nevezetteket leszámítva, a tisztá kávé sulya 4 ¹⁰/₁₀ kiló, így nálam ugyanazon pénzen 40 dekával több és jobb kávé lehet megszerezni. A kávék és czukor árai kevesebb vételnél a viszonyokhoz képest szinte le vannak üzletemben szállítva.

A már közelgő évadra üzletem, mint már 15 éven át, most is el van látva legbiztosabb helyről különböző legjobb fajta Aranka mentes franczia és magyar luczerna és lőhevény- és virágmagvakkal. — A gazdasági cikkek felett több gyárosokkal most foly az alku és ígérhetem, hogy ásók, kapák, ekék legjobbak és legkönnyebbek az idén 10—12% kal bizton olesőbbak lesznek a mult évi árnaknál, és hogy ezen versenyzést folyton érvényesithessem, kérem a t. fogyasztó közönség további becses pártfogását, mert olesó árakat csak nagy fogyasztás mellett, nagyobb vételnél lehet elérni.

Kendermag és bükköny nagy mennyiségben van raktáron piaczi árban.

15 évi becses pártfogásaikat ezuttal is megköszönve, maradok teljes tisztelettel

Bisztritsány Lajos.

Ny. Wokál János gyorssajtóján Nagy-Enyeden.